

פסחים עד. (תחילת הפרק) עד עה. (ש6)

ביאורי מושגים

הכשר בשר - בניגוד לדם הנפש (דם היוצא בשעת השחיטה) דם האברים אסור רק כשהוא יוצא מתוך האבר. כל עוד הוא בתוך האבר הוא מותר. לכן מותר לשטוף בשר חי ולאכול אותו ללא הכשר (בתנאי שאין בו ורידים עם דם).
אם מבשלים את הבשר חייבים להכשיר אותו לפני הבישול. שהרי בזמן הבישול הדם יוצא מהבשר (ומרגע זה הדם אסור) עובר למים וחוזר לבשר. כדי להכשירו יש להקדים ולשטוף את הבשר (ובאומצה יש לחותכה לפני השטיפה), אחרי זה למלוח את הבשר מכל הכיוונים (ואם זה עוף גם מבפנים) לחכות שעה ואז לשטוף את הבשר שלוש פעמים.
צליה - צליה מוציאה את הדם שבבשר. הראשונים נחלקו האם צריך מליחה מועטת לפני הצליה או שלא.

משנה

כיצד צולים את הפסח

על מה צולים:

לכתחילה: שיפוד מענף רימון, (ובדיעבד: כל סוג ענף כשר) **אסור:** שיפוד מתכת, או פלטת מתכת מנוקבת (אסכלה).

אבא צדוק: ניתן לשים את השיפוד על רשת רחבה ממתכת (אסכלה מנוקבת)

כיצד צולים:

מכניסים את השיפוד מהפה ומוציאים אותו מהאחוריים,

מה עושים עם המעיים והכרעיים:

ר"ה"ג: מכניסים לתוך בטן הבהמה, **ר"ע:** תוחבים על השיפוד בצידה של הבהמה

עצים אחרים מוציאים מים כשהם מתחממים ואז אין לנו צליה מושלמת.

ר' יהודה חולק: מותר לצלות על שיפוד ממתכת,

טעם המשנה: מתכת מעבירה חום מחלק אחד של השיפוד לחלק אחר, (ואז הבשר נצלה מחום השיפוד ולא מחום האש).

בזמנינו אסור לאכול בערב פסח גדי שנצלה כולו יחד על האש. (ואם צלה אבר אחד בנפרד או בישל את אחד האברים - מותר)

בשר (שלא הוכשר) שנצלה בתוך דבר אחר

נצלה בתוך בשר אחר:

רבה: מותר אפילו אם פה הבשר למעלה, **הדעה האוסרת:** אסור גם אם הפה למטה, **פסק הלכה:** מותר בכל מקרה (כרבה)

נצלה בתוך בצק (משה בתיבה):

בצק מסולת: מותר בכל מקרה (אפילו אם הבצק האדים), **בצק מקמח לבן:** אם הבצק צלול לחלוטין - מותר, אם הבצק אינו צלול - אסור, **בצק משאר קמחים:** כל עוד הבצק לא האדים - מותר, אם הבצק האדים - אסור.

הסיבה להבדל בין סוגי הבצק:

בצק מקמח לבן הינו קשיח ולכן אינו מוציא את הדם, בצק מסולת הינו אוריירי ולכן הדם תמיד זב ממנו, שאר הבצקים נמצאים בדרגת ביניים בין הקמח הלבן לבין הסולת..

טעמו של רבה:

הבשר החיצון אמנם קולט דם מהבשר הפנימי אבל כדרך שהוא קולט דם כך הוא גם מוציא אותו ('כבולעו כך פולטו')

לא ניתן להוכיח את שיטת רבה מהדינים הבאים:

משנתינו:

את מעי ורגלי הגדי היו צולים **בתוך** הגדי

מכאן לכאורה ראייה שהחיצון מקבל ופולט את הדם

דחיה לראיה מהמשנה: הגדי היה נצלה כשפיו למטה ולכן הדם לא היה נקלט בתוכו אלא נוזל מיד החוצה,

הברייתא:

לב שנצלה עם גוף הבהמה - כשר

מכאן לכאורה ראייה שהלב מקבל דם ופולט אותו

דחיה לראיה מהברייתא: הלב חלק ולכן אינו קולט דם.

אומצא (חתיכת בשר שהצטבר בה דם), ביצי זכר, והורידים שבצואר ('מיזרקי')

חתך, מלח, והדיח:

כשר,

צלה (הראשונים נחלקו האם צריך מליחה מועטת לפני הצליה):

כשר,

הניחה על גבי גחלים:

רב אחא: כשר, (הגחלים מוציאים את הדם) - וכן הלכה רבינא: טרף (הגחלים מצמקים את הבשר ולכן הדם נשאר בפנים).

מוהל היוצא מאומצא שהניחה על גבי גחלים:

רב אחא: אם האומצא אדומה - אסור,
אם היא רגילה - מותר (וכך נהגו כמה אמוראים)

רבינא: בכל מקרה אסור.

מנהגו של אמימר: לא היה משרה פעמיים בשר צלוי באותו חומץ

"מביאין שפוד של רמון ותוחבו לתוך פיו עד בית נקובתו"
(מפסח השומרונים בהר גריזים)